

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
LORRAINE SCHEMBRI ORLAND**

Seduta tal-5 ta' Novembru, 2013

Mandat Numru. 1097/2013/1

Avukat Dottor Kevin Dingli bhala mandatarju tas-socjeta` estera Jansa Limited, registrata Cipru numru ta' regiszrazzjoni HE200390.

vs

Cyprus Popular Bank Public Co Ltd. socjeta` estera registrata Cipru bin-numru ta' regiszrazzjoni EE20652.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors ipprezentat fl-24 ta' Luju 2013.

Rat id-digriet tal-24 ta' Lulju 2013, fejn il-Qorti laqghet it-talba provizjament u appuntat l-istess rikors għas-smiġġ għat-22 ta' Awwissu 2013 u ornat in-notifika tal-istess

Kopja Informali ta' Sentenza

rikors lill-kontro-parti b'ghoxrin gurnata (20) zmien ghar-risposta.

Rat in-nota tar-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili fejn gie kkonfermat li l-atti Rogatorji tal-Mandat odjern gew mghoddija lill-Avukat Generali sabiex jigu notifikati lis-socjeta` estera intimata.

Rat il-verbali tas-seduti tat-22 ta' Awwissu 2013, tal-5 ta' Settembru 2013 u tas-16 ta' Settembru 2013.

Rat il-verbal tat-3 ta' Ottubru 2013 fejn il-partijiet qablu li jigi estiz it-terminu ghar-risposta, kif ukoll li jigi estiz it-terminu għad-decizjoni tal-Qorti, din tal-ahhar sat-3 ta' Novembru 2013.

Rat il-verbal tal-15 ta' Ottubru 2013 fl-atti tal-Mandat 1096/2013 fejn id-difensuri tal-partijiet qablu li r-rikors odjern kellu jigi trattat kontestwalment mal-Mandat 1095/2013 u 1096/2013.

Rat ir-risposta tas-socjeta` intimata tal-15 ta' Ottubru 2013 fejn opponiet għat-talba.

Rat il-verbal tas-seduta tal-31 ta' Ottubru 2013, fejn, meta ssejjah ir-rikors dehru Dr. Kevin Dingli u Dr. Carmel Chircop għar-rikorrenti, u Dr. Nicolai Vella Falzon rappresentant ghall-Bank intimat. Prezenti għal kull bwon fini Dr. Aldo Vella u Dr. Paul Debono għal Lombard Bank. Id-difensuri trattaw ir-rikors. Għal kull bwon fini d-difensuri tal-partijiet qablu li z-zmien tad-decizjoni jigi estiz sal-5 ta' Novembru 2003. Il-Qorti laqghet it-talba.

Rat l-atti u semghet lid-difensuri tal-partijiet.

Rat li fis-seduti premessi dehru wkoll rappresentanti tal-Lombard Bank Malta plc għal kull bwon fini.

Ikkonsidrat li d-difensuri tal-partijiet qablu li ssir trattazzjoni wahda applikabbli għat-tliet rikorsi pendent quddiem din il-Qorti ghall-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni, ilkoll fl-istess ismijiet u cioe`, dak odjern, rikors ghall-hrug ta' Mandat

numru 1095/2013 u rikors ghall-hrug ta' Mandat numru 1096/2013 u li d-dokument esebit li huwa riferenza ghall-sentenza tal-Qorti Suprema ta' Cipru fl-atti tal-Mandat 1095/2013 kelli japplika ghat-tliet rikorsi.

Ir-rikors gie differit ghall-digriet *in camera*.

Ikkunsidrat

Permezz ta' din it-talba, ir-rikorrent, ghan-nom tas-socjeta` **Jansa Limited**, socjeta` registrata fl-esteru, qed jitlob sabiex il-Bank intimat jigi inibit milli jinnegozja, ibiegh, jittrasferixxi jew b'xi mod jassenja l-ishma u l-interessi li huwa għandu registrat f'ismu fis-socjeta` **Lombard Bank Malta p.l.c.**, bin-numru ta' registratorazzjoni C1607. Ir-rikorrent fil-kwalità tiegħu premessa, qed jitlob il-hrug ta' dan il-mandat in kawtela ta' talba gudizzjarja li pprezenta kontra l-Bank intimat quddiem il-Qorti Ciprijota (**Dokti. A u B** annessi mar-rikors) rigward il-fondi li kelli depozitati fl-istess bank intimat u danni soferti.

Il-Bank intimat qed jopponi għal hrug ta' dan il-mandat billi jikkontendi li ma jirrikorrx l-elementi mehtiega skont il-Ligi ghall-hrug tiegħu.

II-Fatti tal-Kaz

Is-socjeta` rikorrenti **Jansa Limited** kellha somom depozitati f'diversi kontijiet bankarji fil-Bank intimat, ukoll magħruf bhala *Laiki Bank* f'ammonti li jeccedu €100,000.

B'effett ta' "The Resolution of Credit and Other Institutions Law 2013" li dahlet fis-sehh in segwitu ghall-ftehim milhuq bejn il-Gvern Cipriot u l-Eurogroup, (*bailout agreement*). Permezz ta' din il-Ligi, Cyprus Popular Bank Public Co Ltd tqegħdet f'rizzoluzzjoni u dawk id-depoziti li jeccedu l-ammont garantit ta' €100,000 gew *bailed in*, ciee` ittieħdu mill-kontijiet bankarji mingħajr il-kunsens jew volonta` tad-depozitanti, fosthom Jansa Limited.

Kopja Informali ta' Sentenza

Kif gie spjegat f'affidavit esebit mis-socjeta` rikorrenti¹, konsegwenzjali ghall-mizuri implementati mil-legislazzjoni imsemmija hija "The split of Laiki Bank into a good and bad bank, the 'good bank' has merged with Bank of Cyprus and the 'bad bank' will be eventually wound up.....All other deposits exceeding €100,000 remain in the 'bad' Laiki bank and have been levied from the accounts of Laiki Bank depositors without any prior notice or warning."

Ukoll meta I-Bank tqiegħed taht il-procedura ta' rizoluzzjoni, gie appuntat "Special Administrator" biex jamministra l-assi tal-Bank ghalkemm il-Bank għadu mhuwiex f'likwidazzjoni formali. L-amministratur ser jiehu hsieb il-bejgh tal-assi tal-Bank sabiex dawn jigu distribwiti *pro rata* bejn il-kredituri kollha skont priorita' jew *ranking* li għad trid tigi stabbilita (ara affidavit tal-Avukata Maria Loannou a fol.33).

Jirrizulta mhux ikkontestat li Jansa Limited issubiet telf ta' €524,755.20 peress li din is-somma ittiehdet mill-kontijiet bankarji tagħha bl-applikazzjoni tal-mizuri msemmija.

Jansa Limited sussegwentement istitwiet proceduri fid-District Court ta' Nicosia, Cipru, fl-ismijiet "**Jansa Limited -v- 1. Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd., 2. Andri Ioannidou in her capacity as Special Administrator of the Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd., 3. Central Bank of Cyprus, 4. Minister of Finance through the Attorney General of the Republic** (Writ No. 4110/2013) (**Dokti A u B** annessi mar-rikors odjern)).

Jirrizulta mill-atti esebiti li s-socjeta` rikorrenti qed issostni li gew lezi I-jeddiżżejj tagħha kif imħarsa mill-Kostituzzjoni ta' Cipru, u mill-Art.1. Protocol 1 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet Fondamentali tal-Bniedem, kif ukoll tħid li s-socjeta` intimata kissret l-obbligazzjonijiet tagħha kontrattwali meta approprijat il-fondi appartenenti lir-rikorrenti li kienu depozitati f'kontijiet bankarji. Għalhekk qed timpunja r-*Resolution of Credit and Other Institutions*

¹ Affidavit tal-Avukat George Zambartas a fol. 25-28 tal-process.

Law tal-2013, kif ukoll qed titlob diversi rimedji, fosthom li kwalsiasi riduzzjoni fil-kontijiet bankarji tagħha titqies li hija kontra l-kostituzzjoni ta' Cipru u d-dispozizzjonijiet tal-Art.1, Protocol 1 tal-ECHR, oltre talbiet għar-risarciment tad-danni kontra l-konvenuti kollha fil-kawza ghall-ksur ta' obbligazzjonijiet kontrattwali, appoprjazzjoni indebita u/jew frodi, u ghall-arrikkiment indebitu.

Konsiderazzjoni ta' Dritt.

Premess li l-ghan ta' talba għal hrug ta' mandat ta' inibizzjoni huwa dak li jzomm persuna milli tagħmel xi haga li tista' tkun ta' hsara jew pregudizzju lill-parti li titlob il-hrug tal-mandat. (**Art. 873 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta**).

Billi l-ligi jehtieg li r-rikorrenti jissodisfa zewg kriterji biex ikun jisthoqqlu jikseb il-hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni: -

(i) L-ewwel kriterju li jrid jissodisfa hu li l-mandat huwa mehtieg biex jitharsu l-jeddijiet pretizi mir-riorrent tant li bin-nuqqas ta' hrug tieghu r-riorrent ser isofri pregudizzju;

(ii) It-tieni kriterju hu li r-riorrent ikun jidher li għandu '*prima facie*' dawk il-jeddijiet. Hu assodat fil-gurijsprudenza tagħna li l-unika ezami li trid tagħmel il-Qorti huwa dak biss ta' '*prima facie*', u dan ghaliex il-mertu kollu jigi nvestigat fil-kawza propja bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami li trid tagħmel il-Qorti f'dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn si tratta dejjem ta' procedura preliminari, li għad qed tistenna l-ezitu finali tal-kawza proprja. (**Ara "Emmanuel Sammut -v- Josephine Sammut"** P.A.(TM)-dec.5.06.2003).

Premess li dawn iz-zewg kriterji huma kumulattivi u mhux alternattivi u jekk xi wieħed minn dawn iz-zewg elementi ma jirrizultax, il-Qorti għandha tichad it-talba għal hrug tal-mandat. (Artikolu 873 (2) tal-Kap. 12) - Ara - "**Mary Borg vs Il-Kummissarju tal-Artijiet**" – P.A.(JRM) –Dec. 15 ta' Dicembru 2008; "**The Golden Shephard Group Limited**

vs Enemalta Corporation” (P.A. (RCP) – Dec. 17 ta’ Marzu 2009).

Premess ukoll li din hija mizura procedurali ta’ natura eccezzjonalni (“**Grech proprio et nomine vs Manfre**” – A.C. – Dec.14 ta’ Lulju 1988 – Vol. LXXII.ii.290), b’dan li jkun hemm il-biza li jekk ma jinhariġx tali mandat id-dritt tar-rikorrent jintilef għal dejjem. (Ara wkoll “**40, Main Street Catering Establishment Limited vs L-Awtorita’ tal-Ippjanar**” (P.A. (RCP) - Dec. 2 ta’ Novembru 2010).

Inoltre I-kriterji stabbiliti huma kriterji oggettivi u fl-applikazzjoni tal-ligi dwar kif u meta għandu jinhareg mandat il-Qorti għandha tuza interpretazzjoni restrittiva. Dan ghaliex il-hrug ta’ mandat ta’ inibizzjoni bhal kull mandat kawtelatorju jsir fi zmien meta l-pretensjoni ma tkunx għadha giet guridikament accertata u stabbilita.

Tajjeb li jkun riaffermat li l-procedura odjerna hija mahsuba biex tkun wahda sommarja. Il-fatt illi tintlaqa` talba ghall-hrug tal-Mandat, m`ghandux ifisser li l-jedd huwa ppruvat. Kif daqstant iehor m`ghandux ifisser li jekk il-hrug tal-Mandat ikun michud allura l-jedd pretiz ma jezistix. Mhux kompitu ta’ din il-Qorti li tqis il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu. Dan kollu qed jingħad sabiex il-kontendenti jifhmu li l-mansjoni ta` din il-Qorti m’huwiex li tiddeciedi finalment dwar il-pretensjonijiet tagħhom fil-mertu izda huwa limitat u cirkoskritt biex tara jekk huwiex sodisfatt dak li trid il-ligi sabiex ikun operattiv.

Applikazzjoni ghall-Kaz in Ezami

Jedd 'Prima Facie'

Applikati l-principji legali ghall-kaz odjern, il-Qorti tqis li l-oppozizzjoni tas-socjeta` intimata m'ghandhiex tigi akkolta. Mhuwiex il-kompitu f'dawn il-proceduri li jigi stabbilit jekk Jansa Limited tista' tirnexxi fil-proceduri li istitwiet quddiem il-Qrati ta' Cipru, bizzejjed li jirrizulta li *prima facie* għandha jedd li jista' jigi kawtelat bil-mandat odjern.

L-abbli difensur tal-Bank intimat issottometta waqt it-trattazzjoni li d-drittijiet li gew vantati huma ta' natura kostituzzjonali, u għandhom jigu rivendikati kontra I-Istat u mhux kontra I-privat. F'dan I-isfond ir-rimedju għandu jintalab mhux mingħand il-Laiki Bank, izda mill-Istat. Għaldaqstant sostna li wieħed mill-elementi meħtiega ghall-hrug ta' mandat hu karenti in kwantu li s-socjeta` rikorrenti m'għandhiex jedd kontra I-Bank intimat imma, semmai, kontra I-Istat.

Izda in effetti Jansa Limited imxiet b'azzjoni diretta wkoll kontra I-Laiki Bank u I-amministratur specjalist tal-Bank u mhux biss kontra I-Gvern Cipriot u I-Bank Centrali ta' Cipru kif jirrizulta ampjament mill-atti esebiti.

*Inoltre fil-mori tal-proceduri giet esebita referenza ghall-sentenza mogħtija mill-Qorti Suprema ta' Cipru fil-kawza "**Christodoulou v Central Bank of Cyprus a.o. Case no. 551/2013 (and other consolidated cases)**" li kien jirrigwarda d-drittijiet tad-depozitanti fil-Laiki Bank u fil-Bank ta' Cipru. Din is-sentenza, li toħloq *binding precedent* fuq il-Qrati ta' Cipru, ordnat li d-depozitanti ma kellhomx għalfejn jistitwixxu azzjoni quddiem il-Qorti Suprema biex jottjenu dikjarazzjoni ta' legalita` o meno ta' att amministrattiv qabel ma imxew quddiem il-Qrati ordinarji, imma setghu jmexxu il-kaz tagħhom mill-ewwel direttament quddiem il-Qrati ordinarji. Il-Qorti elenkat diversi mizuri li ttieħdu mill-Gvern u mill-Bank li setghu jitpoggew fl-iskrutinju tal-Qrati fil-proceduri ordinarji. Irriteniet li: -*

"Where the debt/obligations of the bank towards its depositors are affected, the depositor should primarily turn towards the bank in any civil action, for its contractual default in repaying the deposit, with a possible claim against the Republic as having caused the breach of the contractual obligation by means of the Decree".²

² Kopja tar-riferenza fit-tieni pagna tal-istess.

Mis-suespost jirrizulta li s-socjeta` rikorrenti tiddisponi '*prima facie*' minn dritt ta' azzjoni diretta kontra I-Laiki Bank u ghalhekk issib li dan ir-rekwizit hu soddisfatt.

Pregiudizzju Irrimedjabbli

Id-difensur tal-Laiki Bank sostna li s-socjeta` Jansa Limited, mhix ser tkun f'pozizzjoni zvantaggjata ghaliex ser tkun fl-istess sitwazzjoni bhall-kredituri fl-istess klassi daqslikieku I-Bank qed jigi likwidat. Jghid li permezz tal-azzjoni odjerna qed ifittxu trattament privileggjat in kwantu jippretendu li għandhom jithallsu I-flus kollha li ttehdulhom a skapitu tal-kredituri I-ohra li huma fl-istess klassi ta' preferenza bhalhom. Il-Bank intimat isostni li x'aktarx huma d-depozitanti li, wara li jithallsu t-taxxi dovuti mill-Bank, ser jinghataw priorita' fid-distribuzzjoni *pro rata* tal-kwalsiasi valur rimanenti mill-bejgh tal-assi li baqghu mizmumin fil-Laiki Bank.

Skont l-affidavit redatt mill-**Avukata Maria Ioannou**, esebit mis-socjeta intimata³, "...both whilst under resolution and eventually when under liquidation - all assets will only be disposed of by the special administrator or by the liquidator as the case may be and all proceeds received will be distributed to the creditors of the Bank in accordance with the list of priorities...Any attempt to injunct any of the assets of the Cyprus Popular Bank Public Company Limited will delay the process unnecessarily with potential detrimental results for all other creditors. **In addition I would like to stress that there is no risk of the plaintiffs being unfairly prejudiced in any way since all proceeds from the disposal of the assets will be distributed in accordance with the ranking of priorities.**" (emfasi tal-awtur tal-affidavit).

Dan hu manifestament ikkонтestat mill-abbli difensur ta' Jansa Limited ghall-diversi ragunijiet.

³ A fol. 33 et.seq. tal-process.

L-ewwel nett isostni li Jansa Limited, *qua* depositant, m'huwiex kreditur semplici imma gawda minn relazzjoni kuntrattwali fiducjarja li giet tradita meta ttiehdu flusha b'azzjoni ingusta.

Issostni wkoll il-*mala fede* da parti tal-Bank intimat, in kwantu li nsterqu flusha u gew mizapproprjati u per konsegwenza, l-azzjoni ta' tehid tal-flus għandha titqies li hija nulla bl-applikazzjoni tal-principju *fraus omnia corruptit*.

Dwar il-mizuri li ttiehdu fl-isfond kollu tal-Ligi li r-rikorrent qed jimpunja, il-Qorti tinnota li fis-sentenza tal-Qorti Suprema rapportata nsibu li: -

"The Supreme Court included the following in an indicative list of possible matters that could be examined:

- (a) *The sale of the foreign branches of the banks at an undervalued price.*
- (b) *The creation of new preferential creditors and the amendment of the priorities between creditors.*
- (c) *The mandatory nature of the conversion of depositors funds into shares.*
- (d) *The unequal treatment between depositors.*
- (e) *The extent of the haircut of the BOC depositors as compared to what was really required for its capital adequacy prior to the resolution measures.*
- (f) *The accuracy of the valuations of the assets of the two banks.*
- (g) *Any prior responsibility of any local or European agency in bringing about or permitting the creation of the circumstances leading to the current situation and the failure to adequately protect secured depositors."*

Dan jindika li l-mizuri li ttiehdu jqajmu kwistjonijiet ta' irregolaritajiet kif ukoll ta' diskriminazzjoni bejn depozitanti li ghad iridu jigu investigati fil-forum approprijat. Jekk dawn ma jigux rizolti jista' ikun il-kaz li s-socjeta` rikorrenti, tkun f'pozizzjoni zvantaggjata fil-proceduri ta' rizoluzzjoni li ttiehdu taht il-Ligi impunjata.

Is-socjeta` rikorrenti ssostni wkoll li "*If security is not upheld by the Maltese Courts the Special Administrator appointed by Laiki Bank will be in a position to proceed with the sale of the shares held in Lombard Bank and sizeable assets which would have been available to satisfy the Plaintiffs' judgment will have been lost.*"⁴

Difatti m'huiwex ikkontestat bejn il-partijiet li b'konsegwenza ta' dawn il-mizuri, dan l-eccess ser jintilef ghaliex ser jantuza biex jithallsu d-djun tal-Bank intimat. Fl-affidavit tagħha, **I-Avukata Loannou** tghid li "*The current assets of the Cyprus Popular Bank Public Co Ltd are worth at least several hundred millions of Euros and this is quite considerable. One must bear in mind that the amount of unsecured deposit-holders being subjected to a compulsory haircut is approximately €4b.*"

Ikkonsidrat li l-proceduri għar-rizoluzzjoni tal-Laiki Bank għadhom m'humiex fil-fazi ta' *winding up* formali. Madanakollu huwa mistenni li l-Bank eventwalment ser jitqiegħed formalment fi proceduri ta' stralc u r-rikavat mill-bejgh tal-assi rimanenti tal-Bank, (dawk li ma gewx trasferiti lill-Bank of Cyprus) ser jigi distribwit *pro rata* fost il-kredituri, inkluzi dawk id-depozitanti tal-istess Bank li issubew il-*haircut measure*, u skont *ranking* li għad irid jigi stabbilit.

Ikkonsidrat ukoll li l-bejgh tal-assi tal-bank bl-operat ta' amministratur specjali hija procedura mmirata ghall-konservazzjoni tal-valur ta' dawn l-assi fl-interess tal-kredituri kollha u li, bhala principju ebda kreditur m'ghandu jigi vantaggjat fi proceduri simili.

⁴ Affidavit tal-Avukat Zambartas

Ikkonsidrat izda li l-proceduri li huma l-mertu ta' dan ir-rikors huma l-effett ta' mizura straordinarja implementata mill-Gvern ta' Cipru u imposta fuq il-Bank intimat. Bhala konsegwenza, is-socjeta` rikorrenti qed tghid li sofriet in effett l-espropriazzjoni forzata tal-fondi tagħha minghajr kumpens u bi ksur tad-drittijiet kotnrattwali tagħha.

Ikkonsidrat li d-drittijiet li qed jigu vantati mis-socjeta` rikorrenti jmorru *oltre s-semplici dritt għar-rifuzjoni pro rata* ta' kreditu f'kuntest ta' rizoluzzjoni u likwidazzjoni, imma jikkonsistu f'talbiet għar-reintegrazzjoni tal-fondi depozitati, għad-danni, u ghall-impunjazzjoni stess tal-Ligi li qegħdet il-Bank f'rizoluzzjoni.

Fid-dawl tac-cirkostanzi kollha, I-Qorti tqis li l-bejgh tal-ishma appartenenti lill-Bank intimata fil-Lombard Bank Malta p.l.c. jista' johloq pregiudizzju irrimedjabbi għar-rikorrenti in kwantu li r-rikavat ikollu jitqiegħed u jigi konfuz mal-fondi amministrati mill-amministratur specjali sabiex jigu ripartiti fuq bazi *pro rata* bejn il-kredituri kollha, mingħajr qies tal-jeddijiet pretizi mir-rikorrent għar-rifuzjoni shiha ta' flusu. Kif osserva I-Avukat Zambartas fl-affidavit tieghu, "*It is highly unlikely that there will be sufficient assets to satisfy part or all of any judgment awarded to the Plaintiffs as the assets of the Laiki Bank will be dissipated during the 'winding up' process before the judgment can be enforced.*"

Ikkonsidrat li l-mandat odjern huwa ta' natura kawtelatorju, intiz biex jippreserva l-assi milquta sakemm il-kaz introdott fil-Qrati ta' Cipru jigi deciz definittivament. Jispetta lill-Qrati Cipriotti biex jiddeċiedu jekk u kif għandha tigi risarcita s-socjeta` rikorrenti, u l-preservazzjoni tal-ishma mhiex ser toħloq ebda preġudizzju ghall-Bank intimat ghaliex l-assi ser jibqghu ntestati f'isem il-Bank sakemm ma jixx deciz mod iehor mill-Qorti kompetenti.

Għaldaqstant fid-dawl tas-suespost, il-Qorti hija tal-fehma li dan ir-rekwizit huwa wkoll sodisfatt.

Decide

Ghaldaqstant, il-Qorti wara li rat l-atti kollha relativi jirrizultalha li gie ppruvat *prima facie* d-dritt vantat mis-socjeta` rikorrenti u li wkoll jezistu l-elementi necessarji ghall-hrug tal-Mandat ta' Inibizzjoni, u ghalhekk **tilqa' t-talba kif dedotta** ghall-hrug tal-Mandat ta' Inibizzjoni.

L-ispejjez tal-Mandat jithallsu mis-socjeta` intimata.

Degretat

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----